

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 221/07-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. augusta 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. R. K., H., zastúpenej advokátom JUDr. V. B., A. k. K., B., B. - a., spol. s r. o., B., pre namietané porušenie jej základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uzneseniami Krajského súdu Prešov sp. zn. 2 NcC 27/2006 z 26. apríla 2006 a sp. zn. 7 NcC 11/2007 z 23. apríla 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. R. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júla 2007 doručená sťažnosť Ing. R. K., H. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. V. B., A. k. K., B., B. - a., spol. s r. o., B., pre namietané porušenie jej základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uzneseniami Krajského súdu Prešov (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 NcC 27/2006 z 26. apríla 2006 a sp. zn. 7 NcC 11/2007 z 23. apríla 2007.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že 14. októbra 2005 bolo Okresným súdom Humenné (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 11 C 223/2005 začaté voči nej ako odporcovi v 2. rade konanie o určenie neplatnosti právneho úkonu. Podľa vyjadrenia sťažovateľky na základe uznesenia krajského súdu sp. zn. 2 NcC 27/2006 z 26. apríla 2006 okresný súd postúpil vec Okresnému súdu Poprad, ktorý v danej veci koná pod sp. zn. 7 C 100/2006. Sťažovateľka k danej veci uviedla, že podaním zo 4. septembra 2006 pri prvom úkone, ktorý jej patril, namietla podľa § 105 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Poprad, a to z dôvodu, že bola a aj v súčasnosti je toho názoru, že miestne príslušným súdom v danej veci je buď okresný súd ako všeobecný súd odporcu v 1. rade alebo Okresný súd Senica, ktorý je jej všeobecným súdom.

Podľa vyjadrenia sťažovateľky aj Okresný súd Poprad bol toho názoru, že nie je miestne príslušný na prerokovanie a rozhodnutie v danej veci, a preto vyslovil nesúhlas s postúpením danej veci. Sťažovateľka dodala, že aj Okresný súd Poprad zastával názor, že ak bolo konanie začaté okresným súdom a ak všetci jeho sudcovia boli vylúčení z prerokovania a rozhodovania v danej veci, druhým, na konanie miestne príslušným súdom, mal byť Okresný súd Senica.

Sťažovateľka namietala, že krajský súd uznesením sp. zn. 7 NcC 11/2007 z 23. apríla 2007 rozhodol, že na konanie a rozhodnutie v danej veci je miestne príslušný Okresný súd Poprad. Podľa jej vyjadrenia krajský súd rozhodnutie odôvodnil tým, že svojím skorším uznesením z 26. apríla 2006 rozhodol o vylúčení všetkých sudcov okresného súdu z prerokovania a rozhodovania v danej veci, pričom vec zároveň prikázal Okresnému súdu Poprad, čím založil jeho miestnu príslušnosť.

Sťažovateľka je toho názoru, že namietanými uzneseniami krajského súdu bolo porušené jej základné právo nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Svoje tvrdenie odôvodnila tým, že krajský súd nepostupoval v súlade s čl. 152 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 48 ods. 1 ústavy, keď pri interpretácii a aplikácii § 12 ods. 1

OSP použil ústavne nekonformný výklad. V tejto súvislosti dodala: „*V rozpore s mojim základným právom nebyť odňatý zákonnému sudcovi a zásadou, že príslušnosť súdu ustanovuje zákon, totiž Krajský súd Prešov nad rámec zákona založil svojim rozhodnutím miestnu príslušnosť Okresného súdu Poprad (teda súdu, ktorý podľa zákona nebol miestne príslušný) na prejednanie veci, a to za situácie, že podľa zákona je vo veci miestne príslušným súdom aj Okresný súd Senica ako môj všeobecný súd.*“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že krajský súd uznesením sp. zn. 2 NcC 27/2006 z 26. apríla 2006 a uznesením sp. zn. 7 NcC 11/2007 z 23. apríla 2007 porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, namietané uznesenie z 23. apríla 2007, ako aj uznesenie z 26. apríla 2006 v časti, ktorou bola vec postúpená Okresnému súdu Poprad, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zaviazal ho zaplatiť jej náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 2 NcC 27/2006 z 26. apríla 2006 ústavný súd najskôr skúmal, či sťažnosť v tejto časti bola podaná v zákonom stanovenej lehote.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

Ústavný súd napr. v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 22/02 uviedol, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok na prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka namietala porušenie označeného základného práva namietaným uznesením krajského súdu v sťažnosti z 2. júla 2007, ktorá bola ústavnému súdu doručená 6. júla 2007. Zo sťažnosti je ústavnému súdu zároveň zrejmé, že o namietanom uznesení krajského súdu sp. zn. 2 NcC 27/2006 z 26. apríla 2006 sťažovateľka musela mať vedomosť už 4. septembra 2006, keď namietala miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Poprad pri prvom úkone, ktorý jej ako účastníčke konania patril.

Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti, a s prihliadnutím na uvedené skutočnosti, ako aj so zreteľom na deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu, ústavný súd považoval

za dostatočne preukázané podanie sťažnosti v tejto časti po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty (obdobne napr. III. ÚS 301/04, III. ÚS 315/05, III. ÚS 215/06, III. ÚS 121/07). Keďže zmeškanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odpustiť, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene.

Zvyšnú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 7 NcC 11/2007 z 23. apríla 2007 ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 28/07, III. ÚS 198/07).

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa § 11 ods. 1 OSP konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

Podľa § 11 ods. 2 OSP ak je miestne príslušných niekoľko súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich.

Podľa § 12 ods. 1 OSP ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa.

Podľa § 12 ods. 3 OSP o prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa vec má prikázať.

Podľa § 84 OSP na konanie je príslušný všeobecný súd účastníka, proti ktorému návrh smeruje (odporca), ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 85 ods. 1 OSP všeobecným súdom občana je súd, v obvode ktorého má občan bydlisko, a ak nemá bydlisko, súd, v obvode ktorého sa zdržuje.

Ústavný súd už vo svojich skorších rozhodnutiach vyjadril názor, že ústavný imperatív inkorporovaný v čl. 48 ods. 1 ústavy a súvisiacich článkoch Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, resp. ústavný princíp zákonného sudcu vyplývajúci z judikatúry ústavného súdu, treba pokladať za celkom neopomenuteľnú podmienku výkonu súdnej moci, totiž na jednej strane dotvára a upevňuje sudcovskú nezávislosť a na strane druhej predstavuje pre účastníka konania záruku, že na rozhodnutie jeho veci sú povolané súdy a sudcovia podľa vopred stanovených zásad tak, aby bola zachovaná zásada pevného a náhodného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený - pre rôzne dôvody a rozličné účely - výber súdov a sudcov „ad hoc“ (napr. I. ÚS 239/04, III. ÚS 28/07). Súčasťou tejto záruky je, samozrejme, aj skutočnosť, aby vo veci účastníka konania rozhodovali vecne a miestne príslušné súdy, a to pri splnení podmienok uvedených v zákone.

Ústavný súd konštatuje, že podaním návrhu okresnému súdu bola založená jeho miestna príslušnosť. Z ustanovenia § 11 ods. 1 OSP jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ má na výber, na ktorý z miestne príslušných súdov podá návrh na začatie konania. V danom prípade si navrhovateľ medzi dvoma miestne príslušnými súdmi vybral okresný súd ako všeobecný súd odporcu v 1. rade. Keďže v danom prípade boli sudcovia tohto miestne príslušného súdu vylúčení z prerokovania a rozhodovania v predmetnej veci, v súlade s § 12 ods. 1 a 3 OSP krajský súd prikázal vec inému súdu toho istého stupňa. Ústavný súd zároveň konštatáciu krajského súdu obsiahnutú v uznesení sp. zn. 7 NcC 11/2007 z 23. apríla 2007, v rámci ktorej uviedol: *„Nakoľko žalobca podal žalobu na miestne príslušnom súde, čím založil jeho miestnu príslušnosť, prenesenie miestnej príslušnosti*

na Okresný súd Senica nie je možné... Uznesením zo dňa 26. 4. 2006 č. k. 2 NcC 27/06-36 Krajský súd v Prešove vylúčil všetkých sudcov Okresného súdu Humenné z prejedávania a rozhodovania danej veci a v zmysle ust. § 12 ods. 1 O. s. p. vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Poprad, čím založil jeho príslušnosť na prejednanie danej veci“, považuje za súladnú s ústavou.

Sťažovateľka tvrdí, že po vylúčení sudcov okresného súdu mal byť na prerokovanie veci príslušný iný súd.

Príslušnosť okresného súdu bola založená podaním žaloby vo veci, o čom krajský súd nemohol rozhodnúť, pretože so žalobou disponoval žalobca, ktorý založil aj miestnu príslušnosť jej podaním. Krajský súd nerozhodoval o príslušnosti, ale svojím rozhodnutím riešil situáciu, keď v súvislosti s týmto vylúčením sudcov rozhodoval o všeobecnom súde po vylúčení.

Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a namietaným uznesením krajského súdu z 23. apríla 2007, sťažnosť sťažovateľky odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, ďalšími požiadavkami sťažovateľky sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. augusta 2007